

[Gert Petersen]

for at gøre Norden til en permanent atomvåbenfri zone have en høj prioritet.

Det er også på den baggrund, hr. Steen Folke på vegne af VS og SF har fremsat det dagsordensforslag, som jeg håber man vil vedtage i dag.

Stinus (RV):

Den amerikanske præsidents udtalelser om mulighederne for en atomkrig begrænset til Europa har gjort sit til at skabe aktualitet om denne debat, men jeg er i øvrigt enig med hr. Gert Petersen i, at der intet nyt er i det, præsident Reagan har sagt; han har blot, som det er blevet udtrykt, udtalt sig med en naiv åbenhjertighed. Og hvorfor skal vi nu falde over præsident Reagan på grund af denne udtalelse? Vi gør det nok, fordi vi nærer mistillid til Reagan på så mange andre områder, men allerede én af begrundelserne for præsident Carters beslutning om en ny atomstrategi var jo, at denne strategi kunne gøre en begrænset atomkrig mulig – og mulig at vinde. Det er derfor rigtigt, når den amerikanske forsvarsminister og talsmænd for det amerikanske udenrigsministerium kan forsvare Reagans udtalelser med, at de ikke udtrykker nogen ændring i amerikansk udenrigspolitik.

Den tidligere svenske nedrustningsminister Alva Myrdal skrev i en artikel i bladet »Fred og Frihed«, her citeret fra dagbladet Information den 29. april i år:

» – på ét punkt er de to store enige. Bestræbelsen på at flytte skuepladsen for tænkelige krigeriske opgør sig imellem til Europa og dermed beskytte deres egne territorier mod ødelæggelse og deres egne folk imod at forbløde.«

Det er jo det, præsident Reagan har udtrykt med naiv åbenhjertighed, mens Bresnev politisk klogt har taget afstand fra tanken.

Udgangspunktet for dansk og europæisk politik bør være netop det, som Alva Myrdal her siger. Supermagterne lægger op til en strategi, som går ud på en »europæisering« af atomkrigen, og nu producerer de oven i købet våben specielt til brug i Europa.

Det er frygten for, at noget sådant skal ske, der er baggrunden for den voksende folkelige modstand mod atomvåbenoprustning i Europa. Det er denne folkelige modstand,

der kommer til udtryk i det, visse konservative politikere omtaler som »de såkaldte fredsbevægelser«.

Det radikale venstre opfatter fredsbevægelserne alvorligt, og vi glæder os over det, de er udtryk for: en voksende og politisk meget bred modstand mod oprustningsvanviddet i almindelighed og atomvåbenoprustningen i Europa i særdeleshed. Netop fordi vi i det radikale venstre ser meget positivt på fredsbevægelserne, vil vi gerne understrege vigtigheden af, at der tages afstand fra oprustning både i Øst og i Vest. Specielt de kommunistisk dominerede fredsorganisationer burde i højere grad koncentrere deres protester om oprustningen i Øst, hvor deres ord sikkert har mere vægt end f. eks. mine. Til gengæld har vi, der som udgangspunkt har Danmarks medlemskab af NATO, et særligt ansvar, når det drejer sig om at hindre en atomvåbenoprustning i Vesteuropa.

Præsident Reagans beslutning i begyndelsen af august om at gå videre med produktion og oplagring af neutronbomben understregede, at afspændings dage er forbi, men det vil vi ikke affinde os med, og det er netop det, fredsbevægelserne i Europa siger.

Det amerikanske udenrigsministerium har understreget, at produktion af neutronbomben er et indenrigsanliggende for den amerikanske regering, og at der ikke bliver tale om stationering uden for amerikansk område, men ingen benægter, at formålet med neutronbomben er at kunne standse et sovjetisk kampvognsangreb i Centraleuropa. Selv Berlingske Tidende måtte i en lederartikel den 11. august konstatere, at »det er mindre logisk, hvis neutronsprængladningerne forbliver i USA, for det er i Europa, der er brug for dem«. Det hed i øvrigt i samme lederartikel, at europæerne naturligvis har det afgørende ord om deres eventuelle placering i Europa.

Ja, dette er et europæisk anliggende, og europæiske lande, specielt lande, som er med i NATO, kan ikke være ligeglade hverken med neutronbomben eller med USAs atompolitik i det hele taget. Modstanden mod denne eller blot en kritik af den kan bringe allianceforholdet til USA i fare, siges det nu, og det er nok rigtigt set af den, som har oprustningsskylapperne på og tror, at en stadig mere vanvittig oprustning er vejen til fred.